

Cod de Practică pentru Asigurarea Drepturilor Victimelor și Supraviețuitorilor Traficului de Ființe Umane

Cod de Practică pentru Asigurarea Drepturilor Victimelor și Supraviețuitorilor Traficului de Ființe Umane

Publicat de Biroul Instituțiilor Democratice și Drepturilor Omului al OSCE (ODIHR)
ul. Miodowa 10
00-251 Varșovia
Polonia
www.osece.org/odihhr

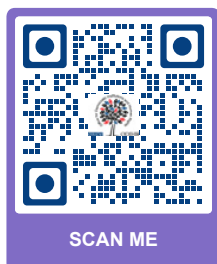
© OSCE/ODIHR 2023

Toate drepturile rezervate. Conținutul acestei publicații poate fi folosit și copiat liber în scopuri educative și non-comerciale, cu condiția ca orice astfel de reproducere să fie însoțită de o mențiune a OSCE/ODIHR ca sursă.

ISBN: 978-92-9271-104-7

Design de [Matthew Loehrer](#)

Portrete pictate în ulei de Mateusz Aftanas

Conținut

1	Introducere	2
1.1	Observație privind terminologia	2
1.2	Importanța incluziunii supraviețuitorilor/supraviețuitoarelor	3
1.3	Obiectivul Codului de Practică	6
2	Principii	8
3	Recomandări cheie	10
3.1	Identificare și Protecție	10
3.2	Suport și Acces la Servicii	12
3.3	Justiție și Repararea Prejudiciului	13
3.4	Incluziunea și Implicarea Supraviețuitorilor/ Supraviețuitoarelor	15

1. Introducere

Biroul OSCE pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului (ODIHR) este activ în prevenirea și combaterea traficului de ființe umane în regiunea OSCE începând cu anul 1999. ODIHR abordează traficul de ființe umane printr-un cadru bazat pe drepturile omului, stat de drept, egalitate și non-discriminare, fiind centrat pe victime și supraviețuitori/supraviețuitoare și printr-o abordare informată asupra traumei. ODIHR deține expertiză extinsă și joacă un rol important în protecția victimelor și promovarea drepturilor persoanelor traficate și a grupurilor de risc. Această abordare recunoaște că persoanele traficate sunt titulari de drepturi și asigură că prin răspunsul de combatere a traficului de ființe umane aceste drepturi sunt protejate, cum ar fi reflectate în instrumente precum [Mecanismul Național de Referire al ODIHR - Unind eforturile pentru a proteja drepturile persoanelor traficate: Un Ghid practic - ediția a II-a](#) (eng Ghid NRM). Mai mult, ODIHR recunoaște supraviețuitorul/ supraviețuitoarea traficului de ființe umane ca fiind un actor-cheie în abordarea multidisciplinară privind combaterea traficului de ființe umane.

1.1 Observație privind terminologia

Acest Cod de Practică pentru asigurarea drepturilor victimelor și supraviețuitorilor/ supraviețuitoarelor traficului de ființe umane (Cod de Practică în continuare) încurajează recunoașterea termenului „supraviețuitor/ supraviețuitoare al traficului” în dreptul internațional și legislația națională, politici și protocoale, referindu-se la Declarația din 2021 și Decizia Consiliului Ministerial OSCE nr. 6/18 privind consolidarea eforturilor de prevenire și combatere a traficului de copii, inclusiv a minorilor neînsoțiți, care recunosc termenul „supraviețuitor/ supraviețuitoare”. Termenul „victimă” în Codul de Practică este folosit numai pentru: (a) contexte în care o persoană este sub controlul traficantilor sau (b) contexte în care recunoașterea formală a statutului de victimă a traficului este direct relevantă pentru obținerea de drepturi și beneficii juridice specifice. Termenul „supraviețuitor” în Codul de Practică este utilizat pentru toate celelalte contexte, punând accentul pe experiența individuală și procesul de supraviețuire, mai degrabă decât pe limitările statutului de victimă. Prin urmare, referințe la „victimă” și „supraviețuitor/ supraviețuitoare” sunt utilizate în Codul de Practică pentru adulți și copii care experimentează sau au experimentat orice formă de trafic de ființe umane.

În plus, un lider supraviețuitor este un supraviețuitor/ supraviețuitoare inovator profesionist în orice disciplină din domeniul luptei împotriva traficului de ființe umane. Supraviețuitorii și liderii supraviețuitori sunt în centrul abordărilor eficiente în combaterea traficului de ființe umane. Aceștia au experiență de viață, cunoștințe și înțelegere privind metodele și activitățile traficantilor, împreună cu o înțelegere incomparabilă a nevoilor individuale ale supraviețuitorilor/ supraviețuitoarelor și riscurilor specifice cu care aceștia se confruntă. Acest Cod de Practică a fost dezvoltat în solidaritate cu toate victimele și supraviețuitorii/supraviețuitoarele traficului de ființe umane.

Liderii supraviețuitori sunt foarte activi la nivel internațional în eforturile de combatere a traficului de ființe umane. Aceștia sunt fondatori de ONG-uri și afaceri, consultanți, traineri, oratori publici, autori și susținători în sectorul guvernamental, al societății civile și mediul de afaceri. Ei furnizează expertiză pe cazuri de trafic și procese judiciare, gestionează ONG-uri, oferă ser-

vicii și sunt autori de cărți, rapoarte și alte documente privind traficul de ființe umane. Aceștia sunt avocați, judecători, specialiști în elaborare de politici, profesioniști în domeniul sănătății, lucrători și asistenți sociali, fondatori de organizații de caritate și artiști. Mulți supraviețuitori sunt prestatori de servicii și mediatori culturali, împrumutându-și experiența și înțelegerea pentru a răspunde nevoilor complexe ale victimelor. Liderii supraviețuitori trebuie să informeze și să influențeze toate aspectele ce țin de domeniul împotriva traficului de ființe umane, inclusiv structurile NRM. Aceasta include furnizarea de servicii și proceduri, precum și elaborarea legislației privind combaterea traficului de ființe umane, elaborarea politicilor guvernamentale, creșterea gradului de conștientizare publică, furnizarea de instruire și asigurarea unor standarde ridicate de suport pentru victime și supraviețuitori care asigură intervenția imediată. Aceștia pot îmbunătăți și asigura procedurile pentru identificarea eficientă a victimelor și de asemenea pot ghida procesul de protecție acestora și prevenirea re-traficării. Prezența consecventă a liderilor supraviețuitori în domeniul combaterii traficului de ființe umane ca și actori cheie în cadrul NRM asigură faptul ca toți ceilalți actori anti-traffic să înțeleagă mai bine complexitatea infracțiunii de trafic de ființe umane și cum să răspundă nevoilor victimelor și supraviețuitorilor. De asemenea, aceasta ajută la de-stigmatizarea experiențelor de trafic de ființe umane, la creșterea gradului de conștientizare a infracțiunii de trafic și la dezvoltarea de strategii eficiente de prevenire și răspuns la trafic.

1.2 Importanța incluziunii supraviețuitorilor/supraviețuitoarelor

Persoanele sunt traficate pentru diferite forme de exploatare, iar fiecare experiență este unică, la fel ca și nevoile lor după ce au fost identificate ca victime și supraviețuitori / supraviețuitoare. Deși supraviețuitorii au fost incluși de către unele state participante ale OSCE în dezvoltarea și implementarea politicilor de combatere a traficului de ființe umane, aceștia au fost în mare parte excluși în întreaga regiune OSCE. Există actori cheie care lucrează pentru a combate traficul de ființe umane și pentru a asista supraviețuitori cu experiența lor, dar pentru a fi eficientă, munca lor trebuie să fie informată de experiențele și realitățile cu care se confruntă victimele și supraviețuitorii/ supraviețuitoarele. Pentru a asigura o abordare centrată pe victime și supraviețuitori/supraviețuitoare, prietenoasă cu copiii, adecvată vârstei, sensibilă la problemele de gen, centrată pe traumă și bazată pe drepturile omului în combaterea traficului de ființe umane, experiența supraviețuitorilor/ supraviețuitoarelor trebuie inclusă în toate aspectele anti-traffic, în special în dezvoltarea de politici.

Declarația Politică din 2021 privind implementarea Planului Global de Acțiuni al Națiunilor Unite pentru Combaterea Traficului de Persoane (Declarația) a afirmat rolul central al victimelor și supraviețuitorilor/supraviețuitoarelor traficului în toate activitățile anti-traffic, afirmând:

“Exprimăm solidaritate și compasiune față de victime și supraviețuitori, solicitând respectarea deplină a drepturilor omului și recunoscând rolul lor ca agenți ai schimbării în lupta globală împotriva traficului de persoane, și conștientizăm necesitatea de a include perspectiva și experiența lor în toate eforturile de prevenire și combatere a traficului de persoane. Ne propunem să implicăm activ victimele traficului de persoane în elaborarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea acestor eforturi. Vom oferi suport, asistență și servicii centrate pe victime și informarea asupra traumei, pentru recuperarea și

reabilitarea lor, accesul la servicii de sănătate, inclusiv la servicii de îngrijire a sănătății sexuale și reproductive și servicii de asistență medicală și suport psihosocial și mental și, lucrând cu societatea civilă și alți parteneri relevanți, vom monitoriza și evalua în mod regulat această asistență, cu aportul victimelor și vom încerca să îmbunătățim furnizarea de suport și reintegrare pe termen lung, inclusiv protecție și asistență. Vom asigura că victimele sunt tratate cu respect și demnitate și nu sunt în mod inadecvat pedepsite sau afectate negativ de legi, politici și alte acțiuni decise de autoritățile statului și comunități pentru acte pe care le comit ca o consecință directă a situației lor de trafic”.¹

Statele participante ale OSCE și-au afirmat clar angajamentul de a include expertiza supraviețuitorilor/supraviețuitoarelor în eforturile anti-trafic ale OSCE în Deciziile Consiliului Ministerial al OSCE nr. 6/18, 6/17 și 7/17. Pe baza acestor angajamente și în conformitate cu mandatul său de a susține Statele participante în implementarea angajamentelor privind dimensiunea umană, în 2021, ODIHR a înființat Consiliul Consultativ Internațional pentru Supraviețuitorii Traficului de Ființe Umane (engl ISTAC), care și-a încheiat mandatul de doi ani în ianuarie 2023. ISTAC este format din 21 de membri, care sunt toți lideri supraviețuitori ai traficului de ființe umane, cu o atenție special asupra diversității în ceea ce privește expertiza, genul și locația geografică.

---

¹ [Declarația Politică din 2021 privind implementarea Planului Global de Acțiuni al Națiunilor Unite pentru Combaterea Traficului de Persoane \(A/76/L.11\)](https://digitallibrary.un.org/record/3948046) <<https://digitallibrary.un.org/record/3948046>>.

Angajamentele OSCE în domeniul combaterii traficului de ființe umane referitoare la munca ISTAC a OSCE / ODIHR

MC.DEC nr. 6/18 Consolidarea eforturilor de prevenire și combatere a traficului de copii, inclusiv a celor neînsoțiți

2. Să adopte o abordare centrată pe victimă și informată cu privire la traumă, care ține cont de aspectele specifice de gen ale fetelor și băieților și de interesul superior al copilului și să respecte pe deplin drepturile omului și libertățile fundamentale ale copiilor supuși traficului de ființe umane;

6. Să promoveze mecanisme naționale de combatere a traficului de ființe umane, inclusiv (...) contribuția și recomandările supraviețuitorilor traficului de ființe umane în asigurarea asistenței imediate și în căutarea soluțiilor durabile și sustenabile;

MC.DEC nr. 7/17 Consolidarea eforturilor de combatere a tuturor formelor de trafic de copii, inclusiv în scopul exploatarei sexuale, precum și a altor forme de exploatare sexuală a copiilor

2. Încurajează statele participante să adopte o abordare centrată pe victimă și informată cu privire la traume, care ține cont de aspectele specifice de gen ale fetelor și băieților și de interesul superior al copilului și să respecte pe deplin drepturile omului și libertățile fundamentale ale copiilor supuși traficului de ființe umane sau exploatarei sexuale;

MC.DEC nr. 6/17 Consolidarea eforturilor pentru prevenirea traficului de ființe umane

2. Să promoveze dialogul și cooperarea între guverne, organizații internaționale, societatea civilă și sectorul privat, (...) și recunoscând importanța vocii victimelor traficului de ființe umane în elaborarea strategiilor anti-trafic eficiente;

7. Să adopte o abordare centrată pe victimă, informată despre traumă și, în acest sens și în conformitate cu Decizia Consiliului Ministerial nr. 14/06, sensibilă la gen, care respectă pe deplin drepturile omului și libertățile fundamentale în toate eforturile de prevenție și asistență.

Rolul ISTAC este de a oferi experiză, ghidare și recomandări către ODIHR și, prin intermediul acestuia, către Statele participante OSCE, cu privire la combaterea traficului de ființe umane, inclusiv dar fără a se limita la:

- legislație (elaborare)
- politici și practici guvernamentale

- implementarea angajamentelor relevante ale OSCE
- cercetare, elaborare și/sau revizuire de materiale legate de cadru normativ internațional în domeniul combaterii traficului de ființe umane
- eforturi de instruire și de dezvoltare a capacităților care au întreprinse de ODIHR în combaterea traficului de ființe umane în regiunea OSCE
- La solicitarea ODIHR, ISTAC poate oferi liderilor supraviețuitori îndrumări cu privire la instrumentele necesare pentru a stimula dezvoltarea rețelelor naționale și internaționale ale supraviețuitorilor.

1.3 Obiectivul Codului de Practică

Ca urmare a lipsei de incluziune a supraviețuitorilor/supraviețuitoarelor până în prezent, și în conformitate cu obiectivele sale, ODIHR, în consultare cu ISTAC și alți actori anti-trafic relevanți, au elaborat acest document de politici. Acesta reflectă obligațiile statelor participante, precum și bunele practice internaționale de protejare a victimelor și supraviețuitorilor/supraviețuitoarelor traficului în conformitate cu cadrul legal internațional, regional și național, precum și cu mecanismele naționale de referință (NRM) sau mecanisme echivalente. Aceasta este în conformitate cu angajamentele OSCE și se bazează pe Ghidul NRM al ODIHR, care recunoaște, de asemenea, importanța contribuțiilor liderilor supraviețuitori în toate eforturilor eficiente anti-trafic.

Codul de Practică își propune să asigure ghidare Statelor participante cu privire la modalitățile de a asigura nu numai incluziunea vocii victimelor și supraviețuitorilor/supraviețuitoarelor, dar și angajamentul lor depline în eforturile anti-trafic. Experiența trăită și expertiza profesională a liderilor supraviețuitori contribuie la înțelegerea importanței asigurării unui abordări centrate pe victimă-și-supraviețuitor/supraviețuitoare, prietenoase copiilor, adecvate vârstei, sensibile la problemele de gen, informate cu privire la traumă și bazate pe drepturile omului în întregul Cod de Practică. Codul de Practică oferă, de asemenea, statelor participante suport cu privire la modul de implementare a angajamentelor de protecție a drepturilor persoanelor traficate, inclusiv în ceea ce privește identificarea și protecția, suportul și accesul la servicii, justiție și repararea prejudiciului, incluziunea socială și strategiile de incluziune socială a victimelor și supraviețuitorilor/supraviețuitoarelor.

Codul de Practică încurajează Statele să definească clar în cadrul legal drepturile și beneficiile victimelor și supraviețuitorilor traficului de ființe umane. Statele pot implementa acest Cod de practică în legislația națională, ghiduri și politici, inclusiv în Mecanisme Naționale de Referire sau mecanisme echivalente, care conțin standarde specifice pentru identificare, protecție și suport, acces la justiție și repararea prejudiciului, și incluziunea socială a victimelor și supraviețuitorilor tuturor formelor de trafic de ființe umane, inclusiv prevenirea, cu îndrumări specifice pentru adulți și copii. Aceste îndrumări se aliniază cu angajamentele OSCE și sunt recomandate de Ghidul NRM al ODIHR.

Codul de Practică este elaborat pe baza experiențelor trăite și a expertizei profesionale a membrilor ISTAC ca lideri supraviețuitori ai traficului. Deși nu reprezintă toți supraviețuitorii din întreaga lume, acesta asigură o perspectivă crucială centrată pe supraviețuitori asupra recomandărilor.

Standardele internaționale și regionale relevante sunt stabilite în:

- Convenția Națiunilor Unite împotriva Criminalității Transnaționale Organizate²
- Protocolul Națiunilor Unite pentru Prevenirea, Combaterea și Pedepsirea Traficului de Persoane, în special Femei și Copii³
- Declarația Universală a Drepturilor Omului⁴
- Convenția pentru Suprimarea Traficului de Persoane și Exploatarea Prostițuției Altor⁵
- Convenția Națiunilor Unite privind Statutul Refugiaților⁶ și Protocolul Privind Statutul Refugiaților⁷
- Convenția Organizației Internaționale a Muncii privind Abolirea Muncii Forțate⁸
- Convenția privind Eliminarea Tuturor Formelor de Discriminare Împotriva Femeilor (CEDAW)⁹
- Convenția privind Drepturile Copilului¹⁰
- Protocolul opțional la Convenția privind Drepturile Copilului Referitor la Vânzarea Copiilor, Prostițuția Infantilă și Pornografia Infantilă¹¹
- Protocolul Opțional la Convenția privind Drepturile Copilului privind Implicarea Copiilor în Conflicte Armate¹²

² [Convenția Națiunilor Unite împotriva Criminalității Transnaționale Organizate](https://www.unodc.org/unodc/en/organized-crime/intro/UNTOC.html), Rez 55/25, adoptată la 15 noiembrie 2000, intrată în vigoare la 29 septembrie 2003, <<https://www.unodc.org/unodc/en/organized-crime/intro/UNTOC.html>>.

³ [Protocolul Națiunilor Unite pentru Prevenirea, Combaterea și Pedepsirea Traficului de Persoane, în special Femei și Copii](https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/protocol-prevent-suppress-and-punish-trafficking-persons), 15 noiembrie 2000, <<https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/protocol-prevent-suppress-and-punish-trafficking-persons>>.

⁴ [Declarația Universală a Drepturilor Omului](https://www.ohchr.org/en/resources/educators/human-rights-education-training/universal-declaration-human-rights-1948), Res217 A (III), adoptată la 10 decembrie 1948, <<https://www.ohchr.org/en/resources/educators/human-rights-education-training/universal-declaration-human-rights-1948>>.

⁵ [Convenția pentru Suprimarea Traficului de Persoane și Exploatarea Prostițuției Altor](https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/convention-suppression-traffic-persons-and-exploitation), Rez 317 (IV), adoptată la 2 decembrie 1949, intrată în vigoare la 25 iulie 1951, <<https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/convention-suppression-traffic-persons-and-exploitation>>.

⁶ [Convenția Națiunilor Unite privind Statutul Refugiaților](https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/convention-relating-status-refugees), Rez 429 (V), adoptată la 28 iulie 1951, intrată în vigoare la 22 aprilie 1954, <<https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/convention-relating-status-refugees>>.

⁷ [Protocolul Privind Statutul Refugiaților](https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/protocol-relating-status-refugees), Rez 2198 (XXI), adoptată la 16 decembrie 1966, intrată în vigoare la 4 octombrie 1967, <<https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/protocol-relating-status-refugees>>.

⁸ [Convenția Organizației Internaționale a Muncii privind Abolirea Muncii Forțate](https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO:12100:P12100_ILO_CODE:C105), No. 105, adoptată la 25 iunie 1957, intrată în vigoare la 17 ianuarie 1959, <https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO:12100:P12100_ILO_CODE:C105>.

⁹ [Convenția privind Eliminarea Tuturor Formelor de Discriminare Împotriva Femeilor](https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/convention-elimination-all-forms-discrimination-against-women), New York, adoptată la 18 decembrie 1979, intrată în vigoare la 3 septembrie 1981, <<https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/convention-elimination-all-forms-discrimination-against-women>>.

¹⁰ [Convenția privind Drepturile Copilului](https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/convention-rights-child), Rez 44/25, adoptată la 20 noiembrie 1989, intrată în vigoare la 2 septembrie 1990, <<https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/convention-rights-child>>.

¹¹ Protocolul opțional la Convenția privind Drepturile Copilului Referitor la Vânzarea Copiilor, Prostițuția Infantilă și Pornografia Infantilă, Rez /RES/54/263, adoptat la 25 mai 2000, intrat în vigoare la 18 ianuarie 2002, <<https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/optional-protocol-convention-rights-child-sale-children-child>>.

¹² [Protocolul Opțional la Convenția privind Drepturile Copilului privind Implicarea Copiilor în Conflicte Armate](https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/optional-protocol-convention-rights-child-involvement-children), A/RES/54/263, adoptat la 25 mai 2000, intrat în forță la 12 februarie 2002, <<https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/optional-protocol-convention-rights-child-involvement-children>>.

- Convenția Organizației Internaționale a Muncii privind Cele Mai Grave Forme de Muncă asupra Copiilor¹³
- Rezoluția Consiliului de Securitate al ONU 2379 [cu privire la Traficul de Persoane în Conflictele Armate]¹⁴
- Convenția Consiliului Europei privind Acțiunea Împotriva Traficului de Ființe Umane¹⁵
- Convenția Consiliului Europei Împotriva Traficului de Organe Umane¹⁶
- Obiectivul de Dezvoltare Durabilă al ONU 5.2: Eliminarea tuturor formelor de violență împotriva tuturor femeilor și fetelor în spațiul public și privat, inclusiv traficul de persoane și exploatarea sexuală și alte forme de exploatare¹⁷
- Obiectivul de Dezvoltare Durabilă al ONU 8.7: Adoptarea de măsuri imediate și eficiente pentru eradicarea muncii forțate, eliminarea sclaviei moderne și a traficului de ființe umane și asigurarea interzicerii și eliminării celor mai grave forme de muncă a copiilor, inclusiv recrutarea și utilizarea copiilor-soldați, și până în 2025, eradicarea muncii copiilor în toate formele sale¹⁸
- Obiectivul de Dezvoltare Durabilă al ONU 16.2: Eliminarea abuzului, exploatării, traficului și tuturor formelor de violență împotriva copiilor și torturii acestora¹⁹

2. Principii

La solicitarea ODIHR, liderii supraviețuitori au contribuit la redactarea Codului de Practică care a evidențiat următoarele opt principii-cheie ca bază pentru asigurarea drepturilor victimelor și supraviețuitorilor/supraviețuitoarelor traficului de ființe umane, bazându-se pe obligațiile și standardele internaționale, angajamentele OSCE și recomandările reflectate în Ghidul NRM.

- Demnitatea, integritatea și drepturile victimelor și supraviețuitorilor/supra-viețuitoarelor necesită a fi asigurate în orice moment. Drepturile omului sunt universale și indivizibile și fundamentale pentru toate eforturile de prevenire și combatere a traficului de ființe umane. Statele trebuie să protejeze drepturile fiecărei victime și a supraviețuitor/supraviețuitoarelor traficului.
- Orice copil care poate fi victimă sau supraviețuitor al traficului trebuie tratat în primul rând ca un copil, avându-se în vedere interesul superior al acestuia, în conformitate cu Convenția ONU privind Drepturile Copilului.

¹³ [Convenția Organizației Internaționale a Muncii privind Cele Mai Grave Forme de Muncă asupra Copiilor](https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_JLO_CODE:C182) adoptată la 17 iunie 1999, intrată în vigoare la 19 noiembrie 2000, <https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_JLO_CODE:C182>.

¹⁴ [Rezoluția Consiliului de Securitate al ONU 2379](https://www.refworld.org/docid/5a1802df4.html) [cu privire la Traficul de Persoane în Conflictele Armate] adoptată la 21 noiembrie 2017, <<https://www.refworld.org/docid/5a1802df4.html>>.

¹⁵ [Convenția Consiliului Europei privind Acțiunea Împotriva Traficului de Ființe Umane](https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list?module=treaty-detail&treaty-num=197), CETS Nr. 197, adoptată la 16 mai 2005, intrată în vigoare la 1 februarie 2008 <<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list?module=treaty-detail&treaty-num=197>>.

¹⁶ [Convenția Consiliului Europei Împotriva Traficului de Organe Umane](https://rm.coe.int/16806dca3a), CETS Nr. 216, adoptată la 25 Martie 2015, intrată în vigoare la 1 Martie 2008, <<https://rm.coe.int/16806dca3a>>.

¹⁷ [Obiectivul de Dezvoltare Durabilă al ONU 5.2](https://sdgs.un.org/goals/goal5), adoptat în 2015 <<https://sdgs.un.org/goals/goal5>>.

¹⁸ [Obiectivul de Dezvoltare Durabilă al ONU 8.3](https://sdgs.un.org/goals/goal8), adoptat în 2015 <<https://sdgs.un.org/goals/goal8>>.

¹⁹ [Obiectivul de Dezvoltare Durabilă al ONU 16.2](https://sdgs.un.org/goals/goal16), adoptat în 2015 <<https://sdgs.un.org/goals/goal16>>.

- Toate victimele prezumate și identificate și supraviețuitori/supraviețuitoare a traficului trebuie să aibă dreptul la timp de recuperare și reflecție, indiferent dacă au fost traficate transnațional sau intern. Perioada de recuperare și reflecție oferă timpul și sprijinul esențial pentru a accesa servicii, astfel încât victimele să poată să se recupereze și să reflecteze, iar aceasta nu trebuie să depindă de cooperarea victimelor cu cercetarea sau procedurile penale.
- Victimele și supraviețuitorii/supraviețuitoarele traficului nu trebuie să fie private de libertate, acuzate sau pedepsite pentru săvârșirea de infracțiuni, delictе sau alte fapte cu caracter infracțional (inclusiv infracțiuni de imigrație stabilite prin legea națională) ca o consecință directă a statutului de persoane traficate sau unde au fost obligate să comită astfel de acte ilegale. Statele trebuie să asigure punerea în aplicare a principiului de nepedepsire. Toate aspectele de pedepsire a victimelor traficului agravează experiența dramatică pe care acestea au suferit-o deja. Acest lucru re-traumează victimele, neagă drepturile și contribuie la neîncrederea lor în aplicarea legii și accesul echitabil la justiție.
- Toate procedurile și serviciile pentru victimele și supraviețuitorii/supraviețuitoarele traficului trebuie să fie aplicate în conformitate cu principiului necondiționării bazat pe dreptul internațional. Aceasta înseamnă că identificarea, protecția, suportul individual, compensația și incluziunea socială nu trebuie să depindă de cooperarea victimelor și supraviețuitorilor/supraviețuitorilor în procesul de urmărire penală.
- Statele trebuie să asigure recunoașterea explicită în lege, politici, proceduri și practici, inclusiv în Mecanismul Național de Referire sau în mecanisme echivalente, a nevoii de protecție durabilă pe termen lung și incluziunea socială a victimelor și supraviețuitorilor traficului, în special prin asigurarea de locuințe, îngrijire medicală, educație, locuri de muncă și excluderea din cazierul judiciar experiența de trafic de ființe umane.
- Statele trebuie să recunoască experiența de viață și competența supraviețuitorilor de a conduce, de a sfătui și de a consulta în toate problemele referitoare la abordarea traficului de persoane, în special în dezvoltarea legislației, politicilor și procedurilor, inclusiv în Mecanismele Naționale de Referire sau mecanisme echivalente, care afectează victimele și supraviețuitorii traficului de persoane.
- Statele trebuie să instituie un sistem de monitorizare independent, evaluare și responsabilizare pentru a asigura respectarea obligațiilor în conformitate cu dreptul internațional și angajamentele OSCE și pentru a revizui cu regularitate implementarea acestor angajamente.

3. Recomandări cheie

Pe baza principiilor de mai sus, la solicitarea ODIHR, primul Consiliu Consultativ Internațional a Supraviețuitorilor Traficului de Ființe Umane (ISTAC) a formulat un set scurt de recomandări cheie pentru acest document de politici, care sunt aliniate cu angajamentele și standardele OSCE și se bazează pe Ghidul NRM al ODIHR și pe propria experiență ca lideri supraviețuitori ai traficului. În acest sens, ODIHR își propune să dea un exemplu pentru incluziunea autentică a expertizei supraviețuitorilor în eforturile anti-trafic ale OSCE.

Următorul set de recomandări neexhaustiv, dar dimensional își propune să ajute Statele să abordeze lacunele, provocările și deficiențele în toate acțiunile referitoare la victimele și supraviețuitorii/supraviețuitoarele traficului de ființe umane în întreaga regiune OSCE.

3.1 Identificare și Protecție

Statele sunt responsabile pentru identificarea și protecția adecvată a victimelor și supraviețuitorilor/supraviețuitoarelor traficului de ființe umane la fiecare etapă a contactului cu aceștia/acestea, inclusiv în timpul procedurilor de migrație și azil, și a procedurilor administrative sau de cercetare penală. Statele trebuie să asigure identificarea timpurie și proactivă a victimelor și supraviețuitorilor /supraviețuitoarelor traficului de ființe umane și să se evite aplicarea măsurilor privative de libertate. În cazul în care o victimă a traficului este identificată în timpul aplicării măsurilor privative de libertate, aceasta trebuie să fie eliberată imediat, referită către NRM sau mecanismul echivalent.

- Statele trebuie să asigure că toate victimele și supraviețuitorii/ supraviețuitoarele au acces necondiționat și în timp util la acte de identitate, în conformitate cu standardele internaționale.
- Evaluarea riscurilor și nevoilor trebuie să fie centrate pe victimă și supraviețuitor/supraviețuitoare, prietenoasă copiilor, adecvată vârstei, sensibilă la dimensiunea de gen, interculturală și informată cu privire la traume și trebui să fie utilizată în scopul accesului la servicii de protecție, sociale și medicale.
- Orice agenție, instituție, organizație sau serviciu care interacționează sau lucrează cu victime și supraviețuitori/supraviețuitoare ale traficului trebuie să aibă o politică de confidențialitate clară și comprehensivă care se aplică tuturor profesioniștilor, voluntarilor și beneficiari ai diferitor servicii.
- Toate procedurile și serviciile anti-trafic trebuie să fie sensibile la dimensiunea de gen și bazate pe o politică și strategie națională dezvoltată pentru a aborda dimensiunea de gen a infracțiunii de trafic de ființe umane. Femeile și fetele reprezintă majoritatea victimelor și supraviețuitoarelor identificate în cazul traficului de ființe umane în scop de servicii forțate, căsătorii forțate, căsătoria cu copii, exploatarea sexuală comercială și necomercială. Aceste tipuri de trafic de ființe umane afectează în special femeile și copiii.

- Statele trebuie să asigure accesul la reexaminare și apel judiciar împotriva deciziilor nefavorabile atât în stadiul preliminar, cât și în cel final al procesului de identificare.
- Victimele și supraviețuitorii/supraviețuitoarele cu statut de imigrare incert trebuie să li se permită să rămână în țară de destinație pe durata perioadei de recuperare și reflecție. În cazurile în care etapa de identificarea concluzivă este întârziată, orice decizie privind îndepărtarea forțată din țară trebuie să fie suspendată și trebuie să li se acorde permisiunea de ședere temporară până când procesul de identificare stabilește concluziv dacă sunt sau nu victime ale traficului de ființe umane și până când sunt epuizate oricare drepturi de reconsiderare sau apel în conformitate cu obligațiile și standardele internaționale.
- Furnizarea în timp util a statului de prezumată sau concluziv de victimă a traficului este crucială pentru asigurarea recuperării, incluziunii sociale și prevenirea retrafficării sau a altor forme de exploatare. Procesele îndelungate de identificare creează o povară inutilă și intensifică vulnerabilitatea victimelor traficului. Toate victimele prezumate trebuie să aibă acces la protecție, asistență și suport pe durata procesului de identificare.
- Este necesară o explicație clară a drepturilor, împuternicirilor și proceselor și scopul acestora, precum și căi clare de acces a acestora. Este esențial ca victimele și supraviețuitorii/supraviețuitoarele traficului să fie informați despre gestionarea cazului lor, inclusiv o explicație clară cu privire la identitatea, rolul și scopul fiecărui profesionist care lucrează cu ei.
- Orice serviciu sau linie fierbinte care primește rapoarte privind infracțiunile de trafic de ființe umane și/sau referiri către NRM ar trebui să fie administrate de profesioniști cu pregătire specială în identificarea victimelor adulte și copii. Personalul care răspunde la apeluri și întrebări ar trebui verificat în cadrul instituțional național și instruit să lucreze în conformitate cu legislația națională.
- Toate comunicarea, intervențiile și acțiunile cu victime și supraviețuitori copii ai traficului trebuie să fie efectuate în prezența specialiștilor pentru protecția copiilor, în medii sigure și prietenoase pentru copii, și într-un mod centrat pe copil, sensibil la problemele de gen, adecvat vârstei și informarea abordării pe traumă.

- Drepturile tuturor victimelor și supraviețuitorilor/supraviețuitoarelor traficului care au nevoie de protecție internațională trebuie recunoscute în conformitate cu dreptul internațional. Statele trebuie să pună în aplicare proceduri pentru identificarea persoanelor ale căror returnări forțate ar încălca principiul ne-returnării. Toate victimele traficului de ființe umane care ar putea avea nevoie de azil sau alte forme de protecție internațională trebuie să aibă acces timpuriu la consiliere juridică specializată, independentă, gratuită și garantată de stat și să beneficieze de toate celelalte drepturi și protecții garantate.
- Statele trebuie să asigure că identificarea victimelor și investigarea traficului de ființe umane este proactivă și adecvat finanțată.
- Cadrul juridic, de politici și reglementare trebuie create și consolidate, în colaborare cu companiile de tehnologii și platforme online, pentru a combate toate formele de trafic de ființe umane prin intermediul internetului și tehnologiilor digitale. Acest lucru trebuie să includă dezvoltarea de noi instrumente și tehnologii pentru prevenirea distribuției și asistența în ștergerea conținutului online referitor la traficul de ființe și alte crime conexe. Dezvoltarea legislației, politicilor și procedurilor naționale pentru a aborda traficul de ființe umane în scopul producției de materiale pornografice și difuzarea de materiale de abuz sexual asupra copiilor ar trebui să fie urgentată. Indicatorii care sunt utilizați pentru identificarea victimelor traficului de ființe umane ar trebui revizuiți și actualizați, deoarece infracțiunea de trafic evoluează constant cu noi patterni, dinamici, metode operaționale și modalități de a ținti victime.

3.2 Suport și Acces la Servicii

Victimele și supraviețuitorii/supraviețuitoarele traficului au dreptul la protecție, suport și acces la servicii, fără de care sunt expuși riscului de re-traficare și alte forme de daune, crime și exploatare, chiar și după identificarea formală. Incluziunea socială reprezintă singura formă durabilă de siguranță și stabilitate pentru supraviețuitorii/supraviețuitoarele traficului și mijloacele prin care ciclurile de vulnerabilitate la trafic pot fi întrerupte. Acesta reprezintă responsabilitatea comună a supraviețuitorilor/supraviețuitoarelor și a autorităților Statului, a societății și comunităților în care aceștia locuiesc. De asemenea, constituie o parte integrantă a obligațiilor Statului conform standardului de diligență²⁰ și a dreptului la despăgubire²¹.

- Susținerea individuală și accesul la servicii multidisciplinare trebuie asigurate cât mai mult timp posibil pentru victimele și supraviețuitorii/supraviețuitoarele traficului, în conformitate cu obligațiile și standardele internaționale. Acestea ar trebui să includă (dar să nu se limiteze la): satisfacerea nevoilor de bază, financiare, educaționale și materiale; alocarea de suport profesionist individual; evaluare adecvată și planificare continuă a siguranței pentru adulți și copii; acces timpuriu și continuu la servicii de îngrijire medicală; acces timpuriu și continuu la asistență juridică și reprezentare juridică gratuită pentru toate problemele juridice; ghidare și

²⁰ [Principii Directoare privind Mediul de Afaceri și Drepturile Omului](https://www.ohchr.org/sites/default/files/documents/publications/guidingprinciplesbusinesshr_en.pdf), Biroul Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului, New York și Geneva, 2011, <https://www.ohchr.org/sites/default/files/documents/publications/guidingprinciplesbusinesshr_en.pdf>.

²¹ [Principiile și liniile directoare de bază privind dreptul la remediere și reparare pentru victimele încălcărilor grave ale drepturilor internaționale ale omului și ale dreptului internațional](https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/basic-principles-and-guidelines-right-remedy-and-reparation), rezoluție adoptată de Adunarea Generală ONU, martie 2006, A/RES/60/147, <<https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/basic-principles-and-guidelines-right-remedy-and-reparation>>.

instruire sensibilă la traume și în pregătirea pentru identificarea locurilor de muncă; ștergerea din cazier a înregistrărilor legate de experiența de trafic a victimelor; și asigurarea de cazare sigură și adecvată pe termen lung.

- Statele trebuie să asigure alocarea resurselor pentru dezvoltarea și susținerea NRM sau a mecanismelor echivalente care să poată exercita un parteneriat multidisciplinar și care să includă lideri supraviețuitori. Acest parteneriat ar trebui să combine expertiza profesioniștilor multidisciplinari, agențiilor și serviciilor pentru a oferi un nivel ridicat de competențe și experiență necesare pentru o abordare integrată și holistică atât în identificarea victimelor, cât și în satisfacerea nevoilor individuale ale acestora. Acestea ar trebui să acopere diferite domenii de competență ale autorităților, reprezentanților organelor de drept și să includă servicii legale, specialiști în domeniul protecției copilului și ONG-uri specializate în domeniul anti-trafic, în conformitate cu Planul de Acțiuni al OSCE privind Combaterea Traficului de Ființe Umane (2003) și standardele recomandate ale Ghidului NRM.
- Pentru a fi eficient, Mecanismul Național de Referire (NRM) necesită o cooperare continuă între agențiile guvernamentale, societatea civilă și liderii supraviețuitori, inclusiv organizațiile non-guvernamentale conduse de supraviețuitori/supraviețuitoare.
- Interpretarea și traducerea trebuie întotdeauna efectuate de profesioniști evaluați, iar pe parcursul asigurării interpretării să se asigure o abordare centrată pe victime și supraviețuitori/supraviețuitoare, informarea abordării pe traumă, sensibilă la gen, prietenoasă copiilor și accesibilă pentru persoanele cu dizabilități și intercultural congruentă.
- Suportul pentru victime și supraviețuitori / supraviețuitoare ale traficului trebuie să continue după suspendarea sau încheierea procesului de judecată, sau modificarea sau retragerea acuzațiilor, în conformitate cu standardele recomandate ale Ghidului NRM.
- Proiectarea și finanțarea programelor de incluziune socială bazate pe dovezi ar trebui incluse în toate NRM-urile sau mecanismele echivalente și incorporate în toate politicile anti-trafic.

3.3 Justiție și Repararea Prejudiciului

Accesul la Mecanismul Național de Referire (NRM) sau la mecanismele echivalente și la toate drepturile și indemnizațiile ne-condiționate de procesul de urmărire penală sau judecată. Acestea trebuie să fie întotdeauna oferite și disponibile pentru victimele și supraviețuitorii/supraviețuitoarele traficului la orice etapă. Victimelor și supraviețuitorilor/supraviețuitoarelor trebuie să li se ofere asistență potrivită și adecvată, precum și consiliere juridică specializată pe durata următoarelor proceduri: identificarea ca victimă a infracțiunii de trafic de ființe umane; protecție și asistență pentru victime și martori (tratarea victimelor ca martori vulnerabili); invocarea principiului non-pedepsirii și a apărării legale; eliberarea permiselor de ședere în vederea cooperării cu reprezentanții organelor de drept; măsuri de monitorizare a bănușilor traficantși; investigații și interviuri privind infracțiunile legate de trafic; procese penale (pentru victime care sunt martori vulnerabili și/sau inculpați vulnerabili); acțiuni retrospective pentru victime care au fost condamnate în mod eronat pentru infracțiuni penale; și acces la compensație și repararea prejudiciului, în timp util.

- Statele trebuie să se asigure că sistemul juridic național aplicat victimelor și supraviețuitorilor/supraviețuitoarelor, le este explicat astfel încât să fie conștienți de drepturile lor și proceduri. Sistemul ar trebui să conțină măsuri care oferă posibilitatea de a obține compensații pentru salariile neplătite și prejudiciile suferite. Acestea ar trebui să includă accesul și capacitatea de a solicita despăgubiri de la traficanți sau de la entitatea aplicabilă, prin drept penal, civil sau prin intermediul unui Fond de Stat, Mecanism de Stat privind Compensarea Victimelor și/sau proceduri administrative în conformitate cu obligațiile și standardele internaționale.
- Conform standardelor internaționale, în cazurile în care principiul non-pedepsirii și apărării legale ar trebui să fie aplicate, dar nu au fost, victimele și supraviețuitorii / supraviețuitoarele traficului care au fost condamnați pentru infracțiuni penale trebuie să primească despăgubiri retrospective în privința înregistrărilor lor penale, inclusiv cum ar fi exonerarea de răspundere, radierea sau clasarea înregistrărilor judiciare și penale.
- Cerințele pentru protecția martorilor trebuie evaluate de la primul contact cu victimele și supraviețuitorii traficului și reevaluate la intervale frecvente pe durata investigațiilor și procedurilor penale.
- Actorii sistemului de justiție, inclusiv reprezentanții organelor de drept, judecătorii, procurorii și magistrații, ar trebui să colaboreze cu liderii supraviețuitori, inclusiv prin instituirea de consilii consultative și furnizarea de lideri supraviețuitori ca apărători ai victimelor traficului pe durata procedurilor legale.
- Statele trebuie să abordeze proactiv cererea pentru toate formele de trafic, inclusiv prin internet și tehnologii digitale, așa cum este prevăzut în Articolul 9.5 din Protocolul de la Palermo.²² Prin urmare, Statele trebuie să adopte sau să consolideze măsuri legislative sau educaționale, sociale și culturale, inclusiv prin cooperare bilaterală și multilaterală, pentru a descuraja și reduce cererea care favorizează toate formele de exploatare a ființelor umane, în special femeii și copiii, care contribuie la infracțiunea de trafic. Pedepsele pentru persoanele care procură sau utilizează serviciile victimelor trebuie prevăzute de legislația națională în conformitate cu dreptul internațional.
- Traficanții și beneficiarii exploatării victimelor traficului în scopul exploatării sexuale ar trebui să fie trași la răspundere în conformitate cu legea penală, indiferent de originea sau statutul lor social sau diplomatic.
- Statelor le revine sarcina de a reglementa și monitoriza condițiile de muncă ale lucrătorilor casnici, inclusiv în gospodării private și diplomatice, și de a se asigura că autorii tuturor infracțiunilor cu privire la traficul de ființe umane sunt judecați conform obligațiilor și standardelor internaționale.
- Victimele și supraviețuitorii/supraviețuitoarele trebuie să aibă dreptul la informații accesibile, iar în caz de nevoie, trebuie să li se ofere acces la servicii de interpretare și traducere.

²² Protocolul Națiunilor Unite pentru Prevenirea, Combaterea și Pedepsirea Traficului de Persoane, în special Femeii și Copii, *op. cit.*, pct 3.

3.4 Incluziunea și Implicarea Supraviețuitorilor/ Supraviețuitoarelor

Supraviețuitorii/ Supraviețuitoarele și liderii supraviețuitori trebuie să fie în centrul eforturilor anti-traffic, inclusiv a Mecanismului Național de Referire (MNR) și/sau a mecanismului echivalent. Ei au experiență directă, cunoștințe și perspective asupra metodelor și activităților traficantilor, împreună cu o înțelegere fără egal a nevoilor individuale ale supraviețuitorilor/ Supraviețuitoarelor și a riscurilor specifice cu care aceștia se confruntă. Liderii supraviețuitori sunt foarte activi în eforturile internaționale anti-traffic. Aceștia sunt fondatori de ONG-uri și afaceri, consultanți, furnizori de formare, speakeri publici, autori și susținători ai sectorului guvernamental, al societății civile și cel al sectorului privat. Ei furnizează expertiză cu privire la mărturiile pentru cazurile de traffic, participă în procesele de judecată, presetează servicii victimelor traficului și dezvoltă documente de politici și cadrul legal. Aceștia sunt avocați, judecători, elaboratori de politici, profesioniști din domeniul sănătății, cercetători, lucrători/asistenți sociali, lideri ai societății civile și artiști. Mulți supraviețuitori sunt furnizori de servicii de primă linie și mediatorii culturali, oferindu-și expertiza și perspectiva individuală pentru a satisface nevoile complexe ale victimelor.

Liderii supraviețuitori trebuie să informeze și să influențeze toate eforturile anti-traffic, inclusiv prestarea serviciilor și procedurilor, precum legislația anti-traffic, elaborarea documentelor de politicilor, creșterea conștientizării riscurilor traficului de ființe umane de către publicul larg, furnizarea de instruiți și asigurarea unui nivel ridicat de suport pentru victime și supraviețuitori/ supraviețuitoare. Aceștia pot îmbunătăți și informa procedurile pentru identificarea eficientă a victimelor, precum și ghida protecția acestora și prevenirea re-trafficării. Prezența consecventă a liderilor supraviețuitori ca și actori-cheie în domeniul anti-traffic va asigura ca toți ceilalți actori-cheie vor avea o abordare mai complexă a infracțiunii de traffic și a modului de satisfacere a nevoilor victimelor și supraviețuitorilor/supraviețuitoarelor. De asemenea, ei ajută la destigmatizarea experiențelor de traffic, la creșterea conștientizării cu privire la infracțiune și la dezvoltarea de strategii eficiente de prevenire și răspuns la traffic.

- Statele trebuie să creeze entități naționale de consultanță ale supraviețuitorilor / supraviețuitoarelor compuse din lideri supraviețuitori pentru a sprijini prestarea serviciilor, legislația și procedurile anti-traffic, elaborarea politicilor publice, creșterea conștientizării publicului, furnizarea de informații și instruire, precum și asigurarea suportului pentru victime și supraviețuitori/ supraviețuitoare.
- Statele trebuie să faciliteze furnizarea de instruiți pentru lideri și capacități de consolidare pentru supraviețuitori/ supraviețuitoare pentru a deveni lideri, inclusiv dezvoltarea programelor de mentorat.
- Statele trebuie să asigure incluziunea supraviețuitorilor/supraviețuitoarelor și implicarea acestora cu actorii-cheie relevanți la actualizarea și consolidarea NRM-urilor sau a mecanismelor echivalente.

- Statele trebuie să sprijine dezvoltarea și implementarea soluțiilor bazate pe artă inițiate de supraviețuitori/supraviețuitoare pentru a crește gradul de conștientizare a publicului larg despre traficul de ființe umane și pentru o educație globală despre experiențele diferite pe care victimele și supraviețuitorii/supraviețuitoarele le-au trăit. Arta aplicativă și performativă servește ca mecanism de prevenire, precum și instrument pentru tratamentul post-traumatic pentru victimele și supraviețuitorii/supraviețuitoarele care beneficiază de metode terapeutice bazate pe artă.
- Standardele pentru platformele de media și social media în implicarea lor de a reprezenta victime și supraviețuitori/supraviețuitoare trebuie să fie asigurată printr-o abordare etică, informată cu privire la traumă, centrată pe victime și supraviețuitori/supraviețuitoare și sensibile la dimensiunea de gen.
- Identitatea victimelor sau a supraviețuitorilor/supraviețuitorilor traficului, inclusiv numele lor, imagini, locația, statutul lor de imigrare și alte informații de identificare, nu trebuie să fie publicate fără consimțământul lor. Identitatea și aspectul vizual al copiilor nu trebuie niciodată dezvăluite sau afișate în public fără a lua în considerare interesul superior al copilului.
- Victimele și supraviețuitorii/supraviețuitoarele sunt în drept să dea sau să retragă consimțământul pentru publicarea materialelor, chiar dacă și-au dat anterior acordul.
- Experiențele supraviețuitorilor/supraviețuitoarelor nu trebuie să asigure profit financiar nimănui și (re)utilizate fără consimțământul informat al acestora, inclusiv și alte proceduri standard, cum ar fi permisiunea dreptului de autor.
- Supraviețuitorii în calitate de profesioniști trebuie să fie remunerați adecvat pentru expertiza, timpul și experiența lor.
- Statele trebuie să stabilească și să mențină eforturile sistematice pentru a asigura strategii și intervenții pentru participarea supraviețuitorilor în cadrul răspunsului lor național împotriva traficului de ființe umane și pentru a descuraja modelele existente de duplicitate, excludere, discriminare și inechitate în incluziunea supraviețuitorilor/supraviețuitoarelor.
- Promovarea leadership-ului de către supraviețuitori/supraviețuitoare trebuie să admită natura complexă și intersecțională a nevoilor lor indiferent de vârstă, sex, orientare sexuală, religie, etnie, limbă, dizabilitate, statutul economic, social, de îngrijire și de migrație.

Acest Cod de Practică poate servi Statelor și tuturor actorilor cheie anti-trafic ca fiind un standard de practică pentru a asigura strategii eficiente pentru prevenirea și combaterea traficului de ființe umane.

